

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԵՎ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ-ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԳԵՈՐԳ Զ. Ը
ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՄ Է ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ԴԻՄՈՒՄԸ

Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Նորին Սրբություն Ալեքսի, Համայն Վրաց Պատրիարք-Կաթողիկոս Նորին Սուրբ Օծություն Կալիստրատը և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս և Մայրագույն Պատրիարք Նորին Ս. Օծություն Գեորգ Զ.ը

Դ Ի Մ Ո Ւ Մ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ, ՎՐԱՑԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՊԵՏԵՐԻ՝ ՈՒՂՂՎԱԾ ՈՂԶ ԱՇԽԱՐՀԻ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՆՆԵՐԻՆ

Խաղաղության համար ժողովուրդների մղած բացառիկ լարված պայքարի ենթակա շրջանում, երբ նրանց խաղաղասիրությանը հակադրում են նոր սպառնալիքներ և կործանման միջոցներ, մենք, Սովետական Միության տերիտորիայի վրա գտնվող երեք քրիստոնյա եկեղեցիների պետերս՝ Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Ալեքսի, Համայն Վրաց Կաթողիկոս-Պատրիարք Կալիստրատ և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս և Մայրագույն Պատրիարք Գեորգ Զ., մտահոգված ժողովուրդների հակատագրի տագնապալից վիճակից և առաջնորդվելով Խաղաղության կողմնակիցներին հնարավոր օգնությունը ցույց տալու ցանկությամբ, հավաքվեցինք Քրիստի ֆաղափում իրար մոտ, որպեսզի բենարկենք աջակցության այն նոր միջոցառումները, որոնք անհրաժեշտ են քրիստոնեական համագործակցության ռզով և ուժով:

Ամենքին է փառ հայտնի է այն համառությունը, որով խաղաղության քշնամիները շարունակում են պատրաստվել պատերազմի: Նոքա աշխատում են իրենց դիտավորությունները վարագուրել ժողովուրդներին «օգնել»ու լայն ճրագրերով, իսկ չար կամով, պաշտպանողական դաշինքի վարագուրի տակ,

պատրաստվում պատերազմի: Սակայն նրանց գաղտնիքը բացահայտ դրսևորում է նրանց ռազմական պատրաստությունների լարվածությունը և նրանց ձգտումը՝ իրենց պահեստային մահաբեր զենքերով խաղաղ ապրող ժողովուրդներին փաթաթելու իրենց կամքը:

Սակայն հակառակ խաղաղության այդ բշտիկների ջանքերի, որոնք եւ պատերազմի են նախապատրաստվում, շեշտակի աճում և ամրանում է խաղաղության կողմնակիցների դաշինքը, որը իր մեջ միավորել է բարի կամքի տեր բոլոր մարդկանց՝ առանց փաղափակ և կոճակաճան համոզմունքների խտրության: Այդ դաշինքի բարոյական գերադասությունը և նրա հզորությունը՝ հաղթանակի համոզմունք է ներշնչում ժողովուրդներին՝ պատերազմի մոռացումների վրա: Արդեն շատ բան է արված խաղաղասեր մարդկանց այդ դաշինքը ամրապնդելու ուղղությամբ՝ խաղաղության բշտիկների հարձակողական պլաններին հակադրվելու գործում: Իսկ այս տարվա մարտ ամսում ողջ աշխարհը լսեց խաղաղության կողմնակիցների համաշխարհային կոնգրեսի Մոսկովյան կոմիտեի կողմը՝ արգելելու առումային զենքը: Այդ կոչում արտահայտվեց մարդկության խիղճը, որը պարտավորեցնում է մեզանից ամեն մեկին բարձրացնելու իր ձայնը ընդդեմ մահվան զենքի: Եվ ո՛րքան ավելի է սրվում պայքարը խաղաղության համար, ա՛յնքան ավելի է ակներև դառնում, որ պատերազմից և երկպառակություններից հոգնած ժողովուրդները ծարավի են, վերջապես, միասնական, կենսատու նշմարտության և ձգտում են դեպի այդ փրկարար աղբյուրը՝ «Գտանել նմա ի խաղաղութիւն» (Բ բուրբ Պետրոսի, Գ, 15):

Տեսնելով նշմարտության համար եղբի և ծարավի մարդկանց, կարող ենք արդյոք մենք, մահվանը հաղթահակող Քրիստոսի դավանողներս, որն իր շարժարաններով հաղորդակից դարձնեց մարդկանց Աստծու հետ և մարդկանց մեջ փոխադարձ խաղաղության երաշխիք տվեց, այդ շարժումից մի կողմ մնալ և ոչ մի օգնություն ցույց չտալով նորան, դրանով, լռելյայն, հավանություն տալ մահվան զենքի պատրաստմանը:

Եթե խաղաղության պաշտպանության համար բարձրանում են Քրիստոսից հեռու կանգնած մարդիկ, ապա փրստոնյաները, լստ Քրիստոսի պատվիրանի, մշտապես պիտի լինեն խաղաղարարներ:

Այդ պատճառով, Ռուսաստանի Ուղղափառ եկեղեցին անմիջապես միացրեց իր ձայնը խաղաղության կողմնակիցների ձայնին, ինչպես այդ առեցին նաև Վրացական եկեղեցին և ուղղափառ այլ եկեղեցիները՝ Ռումինական, Բուլղարական, Ալբանական, Լեհական: Խաղաղության պաշտպանների դաշնակցությանը միացավ նաև Հայաստանյայց եկեղեցին: Այդ եկեղեցիները, խաղաղասեր ժողովուրդներին օգնելու համար, միահամուռ ջանքերով, անխնայ կերպով բարձրացնում են իրենց հոգևոր զենքը՝ կենսատու աղոթքը հանուն խաղաղության ողջ աշխարհում, քաղաքում և սեր, հոտի բարոյական միասնություն և միավորում պայքարի գործում և փրստոնեական նշմարտության հաստատության համար:

Բայց խաղաղության բշտիկները բոլոր միջոցներով մարզվում են այդ նշմարտությանը հակադրվելու համար, սպառնալով նորան ավերածությամբ և մահվան գերհզոր ուժերով: Ուստի և մենք, եթե փրստոնյա եկեղեցիների պատրիարհներս, քաղաքապետներս գտանք ուժեղացնել խաղաղության կողմնակիցների շարժման օգնությունը և այդ առթիվ դիմել կոչով ողջ փրստոնյա աշ-

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԻՆ ՓԱՏՐԻԱՐԺ ԱԼԵՔՍԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՄ Է
ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ԳԻՄՈՒՄԸ

խարհին, որը չի կարող և չպիտի դառնա հեճարանը ոչնչացման անմիտ փաղափանդության:

Աշխարհի Փրկչի անունով կոչ ենք անում բոլոր Բրիստոնյա հովվապետներին և հովիվներին և բոլոր նրանց, ովքեր փրկություն են փնտռում Հիսուս Քրիստոսի մեջ, միավորել իրենց ուժերը համատեղ պայքարի ընդդեմ համաշխարհային աղետի սպառնալիքի, որպեսզի հենց ինքը՝ մղձավանդը ևս հալվի՝ «Հալեցին իբրեւ զմով առաջի հրոյ», և անհետանա կյանքի հորիզոնից:

Ձինվել ընդդեմ պատերազմի շարիքի՝ պարտն է ամեն մի Բրիստոնեի, որովհետև Բրիստոնեությունը մահվան կրոն չէ, այլ կյանքի և փրկության, որին և ձգտում են բոլոր ժողովուրդները: Նո՛հա միասնական դաշինքի մեջ պայքարեցին աշխարհի բշտամիներ ղեմ, իրենց շարքերում ունենալով միլիոնավոր Բրիստոնյաներ: Անհրաժեշտ է շարունակել և ուժեղացնել այդ պայքարը, որպեսզի բոլոր Բրիստոնյաները, առանց դավանանքի խտրության, միավորեն իրենց ջանքերը այդ սրբազան գործում:

Խաղաղության պայքարում, որպես կյանքի զլխավոր պայմանը, պիտի վեր բարձրանալ այն ամենից, ինչ բաժանում է մարդկանց, որովհետև մենք բոլորս Բրիստոնյաներ ենք, Առաքյալի խոսքերով՝ «Քանզի միով հոգով մեկ ամենեմեան ի մի մարմին մկրտեցաք» (Ա. քուղբ առ Կորնթացիս, ԺԲ, 13):

Այստեղից բխում է Բրիստոնյաների խաղաղության պաշտպանության գործում միավորվելու ընդհանուր հիմքը:

Ժամանակակից մարդկության կարիքները հոգալու խնդրում Բրիստոնեության պարտքը, ամենից առաջ, կայանում է նրանում, որ նա գործունե աջակցություն ցույց տա խաղաղության մարտիկների ազնիվ որոշումներին՝ արգելելու ատոմական զենքը և պատերազմի հանցագործ հանաչել այն կառավարությանը, որն առաջինը կգործադրի այդ զենքը:

Ահա այդ անհետաձգելի գործի համար և մենք կոչ ենք անում բոլոր Բրիստոնյաներին և, առաջին հերթին, եկեղեցիների պատվարժան պետերին:

Նույն կոչը մենք ուղղում ենք նաև Բողոքական աշխարհին, ի դեմս «Եկեղեցիների համաշխարհային միության»: Միանալով Ստոկհոլմի խաղաղության ակտին, «Եկեղեցիների համաշխարհային միությունը» գործով կարողացանք իր պատասխանատվությունը ռազմական բռնությունների նկատմամբ:

Մենք նույն կոչն ուղղում ենք նաև Բրիստոնեական աշխարհի Կաթոլիկ մասին այն հույսով, որ նա չի բաժանում պատերազմի հրձիգների աջակից հանդիսացող հոռմեական կուրիայի ֆաղափանդությունը, և որ նա չի ցանկանում հենարան ծառայել հակաբրիստոնեական բնաջինջ ֆաղափանդության համար:

Թող մեր կոչը հասնի նաև Անգլիկան եկեղեցուն, որը մշտապես մունետիկն է հանդիսացել Բրիստոնեական միավորման գաղափարի, ինչպես և բոլոր այլ Բրիստոնյա միություններին, որոնք ապրում են երկրի վրա:

Միանալով նշված որոշումներին, Բրիստոնեական աշխարհը այդ միջոցով նրանց կտա բարոյական այնպիսի ուժ, որ ի վիճակի կլինի ներգործել նաև պատերազմի գաղափարները կրողների վրա:

Ատոմական զենքը արգելելու որոշումներին հավանություն տալը՝ պատասխանատու դարձնելով այն պետությանը, որը կհամարձակվի այն գործադրել, ավելի մեծ նշանակություն կստանա՝ եթե հոգևորականությունը և Բրիստոնեական բոլոր դավանանքի հավատացյալները, հանուն մարդկության փրկության, նոր, ավելի արյունալի պատերազմից, ֆան նախորդ պատերազմից:

րը, ձեռնարկի նոր միջոցառումների, այն է՝ մտնել խաղաղության պաշտպանության միությունների մեջ և ամեն կերպ աջակցել նրանց աշխատանքին, յուրաքանչյուր հովվապետ և յուրաքանչյուր քահանա նույն աշխատանքը տանի եկեղեցու բեմից, հրավիրելով իր հոտին աղոթելու խաղաղության համար ողջ աշխարհի վրա, դեպի խաղաղ ստեղծագործ աշխատանք և օրհնելով ամեն մի միջոցառում, որն ուղղված է խաղաղության հաստատմանը և ավետարանական նշմարտությանը կյանքում:

Այն բոլոր վայրերում, ուր հնարավոր է, քող հանդես գա այդ հոգևոր արի ուժը ո՛չ միայն բանավոր, այլ և գրավոր խոսքի մեջ՝ կոչերի, հոգվածների ձևով՝ հանուն խաղաղության պաշտպանության, ինչպես և խաղաղության համար մարտնչողների բոլոր համաժողովրդական և համաշխարհային միություններում մասնակցելու կոչերի միջոցով:

Կոչ անելով բոլոր քրիստոնյաներին պայքարելու խաղաղության համար, մենք, աստվածային նախախնամությամբ կարգված քրիստոնյա եկեղեցիների պետերս, աղոթում ենք Տեր Աստծուն, որպեսզի ընդհանուր խաղաղության մեծագույն գաղափարը հաղթանակի խառնակության և երկպառակության հանդեպ, և որպեսզի մենք բոլորս, Քրիստոսի հետևորդներս, լինենք ո՛չ միայն խաղաղության համար կոչ անողներ, այլ և իրական ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՄՏԵՂՄԱԳՈՐԾՈՂՆԵՐ՝ խաղաղարարները, արժանի լինելով կոչվելու, ըստ խոստման Քրիստոսի՝ «Ուղիք Աստուծոյ»:

Թո՛ղ անցնեն խաղաղասեր ժողովուրդների համար տագնապի և անհանգրստության այս ծանր ժամանակները և քո՛ղ քաղավորե փտահոսությունը և անվտանգության հանգստությունը ողջ աշխարհում, հավիտենական խաղաղության մեջ:

Անձնագոհաբար և վնասալիս բոլորս ծառանանք շարի առջև և մեր այս սրբազան և արդար գործում հաղթանակենք նորան նշմարտության ամենահաղթ ուժով, հավատքի ուժով, աստվածային անկասկածելի օգնությամբ:

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԻՈ ՊԱՏՐԻԱՐԺ՝

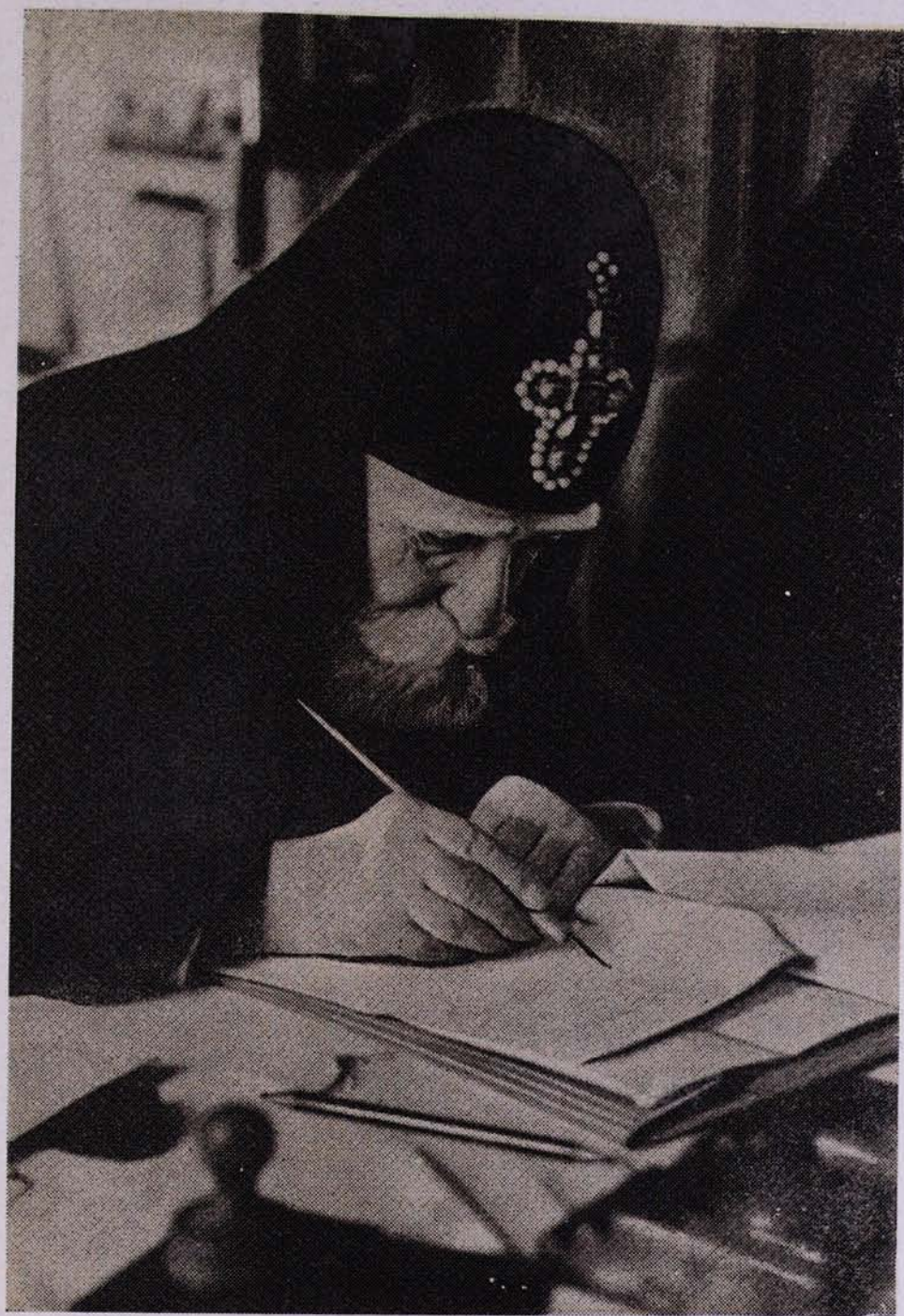
Ա.Լ.ԲՍԻ

ՀԱՄԱՅՆ ՎՐԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐԺ՝

ԿԱԼԻՍՏՐԱՏ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԵՎ ՄԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ՝

ԳԵՐԲ. Զ.

ՀԱՄԱՅՆ ՎՐԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐԺ-ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԿԱԼԻՍՏՐԱՏԸ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՄ Է
ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ԴԻՄՈՒՄԸ